

Folkloro festivalis „Ant vandens“ – vienas gražiausių Jurbarko kultūros centro vasaros renginių. Šventės dalyvių eiseną, vedama senovinių motociklų kolonos, nusidriekė per miestą ir nuvilnijo prie Nemuno, ten skambėjo, dainavo ir nuaplaukė upe, kad po dvejų metų vėl parplauktų, pardainuotų.

A. Sinkaus nuotr.

Praejusį savaitgalį Jurbarko, panemunėj, skambėjo IX folkloro festivalis „Ant vandens“. Tai vienas gražiausių Jurbarko kultūros centro vasaros renginių. Nusikambėjo, nudainavo ir nuaplaukė Nemunu, kad po dvejų metų vėl parplauktų, pardainuotų. Folkloristė Birutė BARTKUTĖ, festivalio scenaristė ir vedėja, džiaugiasi dainingais svečiais ir saviškiais, savais žiūrovais, giria saldu midų ir sociją šiupiniene.

Laivas – būtinais

Festivalis „Ant vandens“ – tai folkloristų bendruomenės suvažiavimas. Pasak folkloro kolektyvų „Imsrė“ ir „Imsriukas“ vadovės Birutės Bartkutės, labai visi nori atvažiuoti, nes daug kas visai neturi upės, o dar daugiau neturi Nemuno. „Scenos ant vandens dar nepavyko įsirengti, bet laivas – tai būtinais. Pasiplaukioti, pasidainuoti ant vandens. Ir dar labai svarbu, kad būtų estetiškas vaizdas“, – apie festivalio savitumus kalba jo rengėja.

Šiemet šventė buvo apie bites ir medų, todėl ir dainos, ir dekoracijos buvo ta tema. Šventės dekoracijas ir savo ansamblių puošmenas gamino pati „vadovė“ iš augalų. Tokio paties stiliaus padarė ir suvenyrus svečiams – trys vainikėliai ir bitutė viršuje. Birutė sako, kad savos gamybos todėl, jog dovanoms visada pritrūksta pinigų. Bet juk ir pati labiau apsidžiaugtų savadarbiu, o ne kinišku suvenyru.

Turbūt labai iš anksto reikia viską pradėti, kad šventė būtų graži? „O! Jau pradėdau, jau smegenys verda, kas bus ir kaip atrodys“, – neneigia folkloristė.

Medaus kopinėjimas

Festivalis prasidėjo eiseną per miestą prie Nemuno, o eisenos priekyje važiuo senoviniai motociklai – zirzė birzgė kaip bitės. Prieš tai plieno žirgeliai smagiai

„Ant vandens“ – kas dvejus metus Jurbarko vykstantis folkloristų bendruomenės suvažiavimas, kurio vedlė – Birutė Bartkutė.

pasisukiojo miesto gatvėse ir pavėžino mažasias imsriukes. Tuos motociklininkus į folkloro šventę Jurbarko kultūros centro folkloristė pasivadino iš savo gimtosios Suvalkijos, iš Griškabūdžio – pagal asmenines pažintis.

„Prie Nemuno pasistatėm korį, tokį stilizuotą, sukvietėm prie jo visus kolektyvų vadovus, apvaikščiojom ir ėmėm medų“, – pasakoja B. Bartkutė, apvaikščiojimui vadovavusi pati, o medaus

kopinėjimui – didžiajam festivalio koncertui – kartu su kolega režisieriumi Gintaru Zarecku.

Koncerte savo krašto folklorines dainas dainavo kolektyvai iš Priekulės, Drevernos, Birštono, Neveronių, Griškabūdžio, Kaišiadorių, Zūbiškių, Gelgaudiškio, Varėnos ir Jurbarko „Imsrė“ ir „Imsriukai“.

„Imsriukai“ Visi kolektyvai pristatė ne tik programą, bet ir savo krašto medaus produktus: ir midų, ir medaunų visokių, ir visa

kita, kas su medum ir iš medaus. Žiūrovai degustavo, atsakinėjo į klausimus, gavo ir prizų.

„Žiūrovų buvo daug. Labai norim pasidžiaugti, kad, matyt, jau tas renginys turi savo žiūrovą. Klebėjimai, kvakšėjimai, nuostabus oras, gražūs reginiai. Superiniai skani šiupiniene, kurią virė Viešvilės bendruomenė – užteko 200 žmonių skaniai ir sočiai pavalgyti. Pinigelių pavalgydinti kavinėje būtume neužtekę“, – festivalio rūpintojėlės šuošis prieš materijos suprantamas – svečius reikia priimti svetingai.

Festivalį finansavo Lietuvos kultūros taryba, skyrusi minimalią sumą – 3 tūkst. Eur, 900 pridėjo Jurbarko r. savivaldybė. Davė scenos nuomai ir įgarsinimui, taip pat koncertui. Koncertavo „Baltos varnos“.

„Prie Nemuno įrengtas ir svetingumo labai prisidėjo verslas: mažoji bendrija „Sandros meno namai“, Jurbarko bitininkų draugija „Nektaras“, uždaroji akcinė bendrovė „Savas medis“. Rėmėjams – organizatorių padėka, juolab kad prašyti nereikėjo, patys pasisiūlė!

Sutartinės – nuo pradžių

Jurbarko kultūros centre B. Bartkutė vadovauja dviem folkloro kolektyvams – moterų „Imsrė“ ir mergaičių „Imsriukai“. Abu kolektyvai daug koncertuoja, bet svarbiausias jų pasirodymas yra festivalyje „Ant vandens“.

„Imsrė“ yra stabili nuo pat pradžių, jau 32-us metus. Labai džiaugiuos, kad nesubiro, kad viena kita dainininkė dar ir pasipildė. Dainuojam aštuonios: Ingrida Kazlauskienė, Vaiva Dobilienė, Vilija Petravičienė, Loretta Pažereckienė, Gintarė Stirbienė,

Jurbarko kultūros centro folkloro kolektyvas „Imsrė“ – stabilus jau tris dešimtmečius, o „Imsriuko“ mergaitės dažnokai keičiasi, bet sutartinės mėgėjos ir moka ir didžiosios, ir mažosios dainininkės. Dainuodamos jos apvaikščiojo gražųjį savo vadovės padarytą Nemuno lanką šventei pastatytą korį.

Rūta Zmejauskienė, Monika Buitkuvienė ir aš. Susidainavę, jau suprantam iš linktelėjimo, iš krustelėjimo, kada pradėt, o kada pabaigt“, – pasakoja vadovė.

Dainuoja „Imsrė“ sutartinės. Tai nelengvas žanras ir nedažnas folkloro kolektyvų repertuare. Vadovė prisimena, kad pradžioje ir „Imsrės“ moterys bandė kratytis tų sutartinių, o dabar – tik už jas.

„Žmonėms sutartinės atrodo kažkoks modernas, kažkas nesuprantama, nedažnai girdima. Tas gyvas dainavimas, tas garsas! Sutartinę į mikrofoną nepadainuosi ir pro dantis nepakoši. Sudėtinga jas įsidainuoti, bet kai įsidainuoji – o! Kaip smagu! Vaikštinėjant dainuodamos, truputį stilizuojam, nukrypstam nuo standartų. Manau, kad nieko – nukrypti, nes ta daina juk buvo skirta kitam reikalui: ar lauko apėjimui, ar kūlimui, verpimui, malimui, o dabar tai tik scenai. Mes esam iš skirtingų regionų, rengiamės skirtingais tautiniais drabužiais ir dainuoti galim visų regionų dainas. Bet sutartinės – būtinais“, – pasakoja B. Bartkutė.

„Imsriuko“ sudėtis keičiasi dažnokai: mergaitės ateina, kai kurios net darželinukės, o paauglystėje atsiranda kiti pomėgiai. Bet kol atsiranda, ir jos labai smagiai dainuoja sutartinės.

„Mažiukės, mano pupuliukės, prie tų sutartinių – irgi baisiausiai. Kiekviena žino, prie kurios tetytės stot ir ką dainuot. Labai balsingos, labai gražios, tokios tikrai šaunuolės!“ – gėrisi mažosiomis dainininkėmis vadovė ir nedramatizuoja, kad jos padainuos dar kiek ir turbūt išeis. Bet ir užaugusios neklapsės akimis sutartinę išgirdusios, o pačios pritaras.

Danutė KAROPČIKIENĖ